

חיסין ומשפחתו, 1898

ככה ייעשה לאיש אשר הביל"ויים חפצים ביקרו

(עת-מול" 190)

בשולי מאמרה של ד"ר יפה סקלי על הד"ר חיים חיסין, מן הראוי להוסיף עוד פרטים אחדים עליו ועל פועלו בהקשר הרפואי. ראשית יש לציין כי בסך הכול הגיע חיסין לארץ ישראל לפחות חמש פעמים:

לראשונה בשנת 1882, כאחד הביל"ויים, שעבדו לאחר עלייתם כפועלים במקווה ישראל. בשנית עלה שנים אחדות אחר כך, למושבה ראשון לציון, שם עסק בחפירת בארות ונשא אישה, אך מהיעדר פרנסה מספקת שב לרוסיה. בפעם השלישית עלה לגדרה דווקא, על מנת לעבוד כעגלון, אך גם בפעם זו שב לרוסיה לאחר זמן קצר. בפעם הרביעית נשלח ארצה מטעם הירחון "ווסחוד" כדי לסקר את הארץ,

סיקור שהפך לספרו "מסע בארץ המובטחת". הפעם החמישית הייתה אכן בראשית המאה העשרים, לאחר שהוכשר לרופא בברן שבשווייץ.

בסוף הדברים כדאי גם להזכיר כי לאחר ניסיונו השלישי להתיישב בארץ חזר לרוסיה, ולאחר מכן למד רוקחות באוניברסיטת קרקוב. אולם בבואו להיבחן ולקבל הסמכה רשמית כרוקח בקונסוליה הטורקית באודסה, על מנת שיוכל לעבוד כרוקח בארץ ישראל, לא קיבל רישיון עבודה. לאחר מכן גם בארץ ישראל סירבו הטורקים להעניק לו רישיון כזה. בהקדמתו לספר "מסע בארץ המובטחת" שב חיסין וזכר בערגה גם בתקופת עבודתו כרוקח מעשי.

מגד' אמנון מיכלין, גני תקווה

האוצר לספרי תורה וחכמה

(עת-מול" 189)

בהמשך למאמר על ייסודה והתפתחותה של ספריית שער ציון בתל אביב, כדאי להוסיף כי הספרייה ניזונה גם מתרומותיהם של אנשים פרטיים שהביאו עמם עם עלייתם ארצה את ספרייתיהם. אגב, תרומות כאלו נמסרו בו בזמן גם לספריית האוניברסיטה העברית בירושלים.

על תרומות מסוג זה מספרים לדוגמה חילופי מכתבים בין סבי, ניסן ייבין, שהיה ממייסדי תל אביב, לבין מנהלי הספרייה, המודים לו על תרומות שונות מעת לעת.

ע' עמבור, חיפה

מרשומות אחד הביל"ויים

חיים חיסין

אלהי הנכבד,

הנני מתכבד להביא לך תודה רבה על הכרזתך אשר
אשרתי 1922 והס' הואיל אנה להאיל בסולא אילן אסריי
אזר ציון.
בכבוד גבול
ס' כהן
אנה הספרייה אשר ציון